

РОЗВИТОК ЕТНОДИЗАЙНУ В КОНТЕКСТІ ГЛИБИННИХ ЧИННИКІВ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Стаття присвячена розвитку етнодизайну в умовах сучасного розвитку України. Розглянуті основні глибинні чинники, які впливають на творення національної ідентичності нашої країни. Перераховані та проаналізовані аспекти, які дають можливість створити сучасний дизайнерський продукт.

Ключові слова: етнодизайн, Україна, традиції, дизайнерська практика, національна культура, інновації, розвиток.

The article is devoted to the development of ethno design in the context of modern development of Ukraine. The main underlying factors influencing the creation of the national identity of our country are considered. Listed and analyzed aspects that make it possible to create a contemporary design product.

Key words: ethnodesign, Ukraine, identity, traditions, designer practice, national culture, innovations.

Вступна частина. Мета цієї статті – дослідити розвиток етнодизайну в контексті глибинних чинників сучасного розвитку України. Сьогодні розвиток етнодизайну зумовлює необхідність наукового пошуку, бо саме відродження національної культури та мистецтва, вивчення традицій, набуває актуальності. Велику зацікавленість у дослідників привертає український дизайн, його розвиток, тенденції, становлення та інноваційний підхід. Різні аспекти розвитку цієї галузі висвітлено науковцями та дослідниками.

Виклад основного матеріалу. Нині можна говорити про те, що етнодизайнерські ідеї подолали той опір, з яким він стикався на протязі багатьох років в контексті глибинних чинників розвитку України. У вітчизняному дизайні сьогодні є професіонали, які підіймають престиж цієї галузі. Для дизайнера, який розвиває вітчизняний етнічний дизайн, джерелом натхнення залишається величезний пласт українського мистецтва, української культури. Специфіка його творчості вимагає особливого переосмислення цього багатства. Україна повинна мати власні творчі сили в такій необхідній галузі, як етнодизайн, бо є невід'ємною частиною національної культури. Не менш значущою постала свого часу думка, висловлена Й.- В.Гете, про те, що де б не бувала людина – вона сприйматиме світ через спогади свого дитинства, а широка дорога до людства починається з рідного краю [2, 168с]. Невичерпна скарбниця народної творчості надихає дизайнерів на створення об'єктів дизайну за народними мотивами. Прикладом такого натхнення є творчість Марії Примаченко, відомої української художниці. Геніальність Марії Примаченко в тому, що вона саме в народно-традиційних образах і картинах, своїми неперевершеними творами відкривала Європі і Україну і тим самим збагачувала і нас, і Європу. Художниця образами України відгранювала безмежність природи та наділяла своїм досвідом, радощами і стражданнями, мріями та філософією свого народу. Коли знайомишся з творчістю української художниці, то робиш висновок, що не все колишнє старе, як і не все сучасне – нове. Потрібно вводити в свою художню мову традиції українського мистецтва. Це завдання є найголовнішим на сьогодні, враховуючи тенденції розвитку дизайн-освіти студентської молоді. Етнодизайн національне ідентифікую нашу країну. Це завдання, на мою думку, є пріоритетним напрямом. Новому поколінню необхідно вносити принципові корективи у характер мислення та ідеалів. Дуже важливо не тільки наслідувати житі зразки, але створювати нове, бо це змінює не тільки почуття, але й мислення та стиль життя. Велику вагу має оновлення форм, а також гуманістично-філософська й етико-естетична наповненість. Хочеться відмітити, що особливо ця тема

є актуальною сьогодні, коли Україна на новому етапі розвитку. Етнодизайн завжди буде в моді, нове українське етно.

У педагогічній практиці Дніпропетровського обласного театрального-художнього коледжу вміло використовують інноваційні підходи, виконуючи завдання з таких предметів як «Макетування та робота в матеріалі», «Основи регіонального розпису», «Художнє проектування». Спираючись на творчість великої майстрині Марії Примаченко, студенти створюють цікаві завдання в стилі етно, де поєднують традиції та інноваційні дизайнерські рішення на глибинному рівні для того, щоб ми могли гідно представити імідж держави на міжнародній арені. Інновації в сфері етнодизайну завжди цікаві, бо це породжує нові філософські думки, теорії.

Головне в розвитку сучасного етнодизайну почерпнути з віків та переробити, осучаснити та оновити. В центрі уваги має залишитися все ж людина з її національними традиціями, поглядами на життя. Природа людини і традиційна, і вічно змінювана, і загальнолюдська, і особистісно-національна. Творити, тобто – відкривати, або наслідувати. Етномистецтво покликане підсилювати і змінювати національні цінності, показувати нам приховані і разом з тим найвищі можливості національної душі. Таке мистецтво виражає і створює національний світогляд.

Висновки. Розвиток етнодизайну можливий тільки при поєднанні традицій та інноваційних дизайнерських рішень. Сучасні технології дають можливість створенню сучасного дизайнерського продукту, де традиція відтворюється на глибинному рівні. Україна незалежна держава, і цей фактор докорінно змінює ситуацію щодо творення національної ідентичності та веде до зрушень у професійній дизайнерській сфері України. Оновлення національних рис дизайну пов'язано з сучасним розвитком країни, тому відшукати своє обличчя саме сьогодні є головним завданням етнодизайну. Освоєння інформаційних технологій та спілкування зі світом дає змогу молоді перейти до сфери дизайнерської практики у національному дусі. Дослідження в цьому напрямку і на ділі необхідно вести, розробляючи новий зміст освіти, враховуючи актуальність етнодизайну і вивчення його розвитку в Україні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Даніленко, В.Я. *Дизайн: підручник для студентів вищих навчальних закладів* / В.Я. Даніленко. – Харків: Видавництво ХДАДМ, 2003. – 371с.
2. Даніленко, В.Я. *Дизайн України у світовому контексті художньо – проектної культури: монографія* / В.Я. Даніленко. – Х: ХДАДМ «Колорит», 2005. - 244 с.
3. Лаврентьев, А.Н. *История дизайна: учебное пособие* / А.Н. Лаврентьев. - М.: Гардарики, 2007. – 303 с.
3. Сбитнева, Н.Ф. *Історія графічного дизайну: навчальний посібник* / Н.Ф. Сбитнева. – Харків: ХДАДМ, 2014. – 190 с.
4. *Українське мистецтво: альбом* / ред. Г. Луків – К.: 2004. – 16 с.

*Галина Івасів
Лілія Куліш
Софія Крайківська
(Львів, Україна)*

СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ У СФЕРІ ЕТНОДИЗАЙНУ ТА ДИЗАЙН-ОСВІТИ

У статті досліджуються проблема підготовки молодого фахівця в галузі дизайну. Дослідження своєрідної трансформації елементів декоративно-ужиткового мистецтва в сучасних промислових виробках. Висвітлення приналежності людини до минулого характеризується вибором культурно-ціннісних орієнтирів сформованих протягом попередніх століть та десятиліть. Це і класичні філософські ідеї світосприйняття, і естетичні якості класичних творів мистецтва, архітектури та